

Вербець В.В.

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДУХОВНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ

В умовах розгортання динамічних перетворень у сучасному суспільстві увагу привертають проблеми, пов'язані, насамперед, з перспективами суспільного розвитку. У їх комплексі найважливішу роль відіграють питання формування та задоволення запитів, потреб та інтересів молоді.

Разом з тим процеси розвитку демократичного суспільства, що супроводжуються складними, неоднозначними, часом болючими змінами в усіх сферах життя, вимагають сьогодні нових підходів у справі освіти, виховання та дозвілля молоді, стимулюючи юнаків і дівчат до активної політичної, громадської професійної діяльності як у власних інтересах, так і на благо суспільства.

Разом з тим сьогодні поглиблюється соціальна деградація суспільства, яка детермінована:

- динамічним падінням виробництва;
- змінами структури виробництва;
- зменшенням обсягу інвестицій в реальний сектор економіки;
- збільшенням криміналізації соціального середовища;
- зростанням новітньої буржуазії та нової бюрократії;
- зниженням ефективності державного управління.

Такі передумови функціонування ринкової економіки в Україні викликали кризові явища майже у всіх, без винятку, галузях.

Постійне зростання безробіття в умовах різкого зниження рівня життя широких верств населення, зокрема молоді, вимагає розробки обґрунтованої концепції регулювання масштабів безробіття з урахуванням перетворень, що виникають на етапі переходу від централізованої системи господарства до ринкової економіки.

Все це потребує ґрунтовного дослідження такого феномену, як безробіття, його сутності і форм прояву не взагалі, а в органічному взаємозв'язку з іншими поняттями та процесами ринкової економіки з урахуванням специфічності прояву безробіття в сільському та міському регіоні.

Потрібно зазначити, що здобута політична свобода, на жаль, поки що не несе належної цінності для людини, яка часто-густо задавлена турботами про задоволення елементарних матеріаль-

них потреб. У цих умовах поведінка молоді особи визначається не тільки раціональними, але й, ірраціональними, підсвідомими факторами.

У суспільстві виникає ситуація наростання потенціалу, який має тенденцію перерости від цивілізованого руху в стихійний, непрогнозуемый.

Маятник громадської думки з позиції політичної апатії, аномії поступово повертається у площину політичних амбіцій, догматичності постулатів певних політичних партій, молодіжних організацій та об'єднань.

Необхідною умовою здобуття особою політичної свободи як реальної можливості та передумови активної включеності в процеси державотворення є не тільки особиста свобода, але і належний рівень політичної культури, коли особистість ідентифікує себе з цінностями ідеології, політики, мистецтва.

При відсутності умов для самореалізації особистості прогресивні суспільні зрушення можуть закінчитися смутою, соціальних вибухом. Тим більше, що соціальний вибух породжує в закріпаченій людині ілюзії можливості швидкого задоволення всім необхідним своїх запитів, потреб.

На жаль, відсутність значних, ефективних результатів розвитку суспільства викликає у молодіжному середовищі розчарування, втому, подразливість, озлобленість та страх майбутнього. Внаслідок зростає соціально-психологічна напруженість, яка викликає збільшення вживання цигарок, алкоголю та наркотиків.

Джерелом соціальних потрясінь можуть бути не тільки надзвичайно тяжкі умови життєдіяльності молоді особи (проблеми працевлаштування, створення сім'ї, задоволення потреб тощо). Соціально-психологічний дискомфорт виникає також на основі довгочасних та вимушених взаємовідносинах у певних ізольованих умовах. Наразі виникає ситуація «сенсорного голодування» - відсутність нової інформації, дефіцит позитивних емоцій, психологічна несумісність особи та соціального простору.

У даному випадку зростає дискомфорт особи, який упродовж тривалого часу створює негативний потенціал великої напруги з непрогнозованим психологічним вибухом.

Об'єктивна потреба особи у самоствердженні детермінує пошуки індивідуальних форм самореалізації поза виробничою, навчальною та соціально-політичною діяльністю. Їх зміст на напрям визначає,

як правило, несприйняття стандартизованого способу життя, установлених соціальних цінностей та соціальним позицій. У свою чергу, деформація виробничих, соціальних, юридичних взаємозв'язків, втрата моральних та культурних цінностей загальнолюдського характеру зумовлюють відчуження індивідів від цивілізованих способів вирішення своїх проблем, сприяють відтворенню біосоціальних механізмів задоволення потреб. У цьому випадку створюються спільноти, мета діяльності яких -не творення, а використання морального, соціально-психологічного тиску на особистість в процесі задоволення потреб. Процес інтеграції таких спільнот розпочинається в стані об'єднуючого емоційного натхнення, ейфорії усвідомлення єдності з великою більшістю індивідів, яка керується емоціями, відкидаючи раціональний початок.

Отже, дані тенденції потребують аналізу та творення нової, обґрунтованої молодіжної політики стосовно створення умов для реалізації невичерпного потенціалу молоді особи.
